

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Історичний факультет
Кафедра всесвітньої історії

Дипломна робота
магістра
з теми : **«ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕСПУБЛІКИ КОРЕЯ У КІНЦІ ХХ –
НА ПОЧАТКУ ХХІ СТ.»**

Виконала: студентка 2-го курсу магістратури
спеціальності 014 Середня освіта (Історія)
Мельник Марина Ігорівна

Керівник:
Степанков В.С., доктор історичних наук,
професор кафедри всесвітньої історії

Кам'янець-Подільський – 2022

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ I. ІСТОРИОГРАФІЯ, ДЖЕРЕЛА І МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	7
1.1. Історіографія проблеми.....	7
1.2. Джерельна база дослідження.....	14
1.3. Методологія дослідження.....	18
Висновки до розділу.....	20
РОЗДІЛ II. ПІДНЕСЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ (1980 – 1997 рр.).....	22
2.1. Особливості розвитку промисловості.....	22
2.2. Сільське господарство: успіхи та проблеми розвитку.....	33
2.3. Роль торгівлі й фінансово – банківської системи у піднесенні економіки країни.....	38
Висновки до розділу.....	51
РОЗДІЛ III. ФІНАНСОВА КРИЗА ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ 90-Х РР. XX СТ. ЇЇ СУТЬ, ПЕРЕБІГ ТА НАСЛІДКИ.....	52
3.1. Причини кризи та її сутність.....	52
3.2. Вплив кризи на економічне становище країни.....	56
3.3. Пошуки шляхів її подолання.....	60
Висновки до розділу.....	68
РОЗДІЛ IV. ДОСЯГНЕННЯ Й ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ У ПЕРШІ ДЕСЯТИЛІТТЯ XXI СТ.....	70
4.1. Нові тенденції зростання промисловості.....	70
4.2. Перетворення у сільському господарстві та їх результати.....	81

4.3. Роль зовнішньої торгівлі в економічному розвитку РК.....	86
Висновки до розділу.....	93
ВИСНОВКИ.....	95
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ.....	99

ВСТУП

Актуальність теми.

Перетворення у суспільстві і розвиток будь якої держави рідко коли обходяться без виникнення нових проблем і труднощів. Досвід тих із них, яким вдається вирватися із жорстких рамок традиційного суспільства і приступити до його модернізації, доводять, що їхні народи мають мужність долати труднощі й проявляти видатну колективну мудрість. Одним словом, успішний розвиток - це процес безперервного виникнення й успішного розв'язання проблем. Озираючись на швидкий економічний розвиток Республіки Корея, намагаючись зазирнути в її майбутнє, я приходжу до висновку, що тодішньому поколінню корейців випало жити у виключно важливий період багатовікової історії країни. Завдяки наполегливій праці і самовідданості народу десятиліття 1990-ті роки XX ст. - вписано в аннали корейської історії як одну з її найяскравіших сторінок. Пробудити свідомість людей від довгої сплячки було важко, розбудувати державу практично голими руками - ще важче. І все ж, після довгих коливань і численних помилок, запанувало прагнення прискорити розвиток країни, здійснити модернізацію соціального, політичного, а особливо економічного життя. У 5000-річній історії корейського народу три десятиліття всього лише мить, але за цей короткий проміжок часу корейці зуміли багато чого зрозуміти, багато чому навчитися, багато чого добитися.

Актуальність даної роботи обумовлена, перш за все, необхідністю реконструкції цілісної картини, роль ідеології у розвитку суспільства і держави на етапі модернізації Кореї, визначити її взаємозв'язок з культурними цінностями та традиціями суспільства. Вивчення цієї теми особливо важливе в сучасних умовах. Адже сьогодні - це не просто віддзеркалення минулого, а його плід. І без осмислення того, що пережила нація, того що формує її характер, що дозволило посісти своє місце в світі. Воно дозволяє переконатися у правильності корейської моделі розбудови майбутнього, відшукати ті крупини народної і політичної мудрості, що стали основоположними ідейними «цеглинами» її творення. Цікавий

й актуальний аналіз та глибоке вивчення досвіду РК саме в системному, цілісному зіставленні, з одного боку, розбудові нею власної моделі економічного розвитку, шляхів подолання азійської фінансової кризи, яка на мій погляд, має важливу пізнавальну цінність і для української політичної еліти, а, з іншого, необхідністю реформ до ще більшої лібералізації національної економіки в умовах глобалізації.

Об’єктом дослідження роботи є розвиток Республіки Кореї у кінці XX - на початку XXI ст.

Предметом дослідження є вивчення процесів економічної модернізації та її наслідків для розвитку країни.

Хронологічні межі охоплюють період 1980 - 2013-ті рр. Я обрала цей період для свого дослідження тому, що у 1980 р. розпочинається швидкий зріст економіки, а у 2013р. завершується подолання світової кризи 2009р та розпочинається Корейська криза. Також завершується правління десятого президента РК Лі Мьон Бака і президентом вперше стає жінка Пак Кин Хе.

Географічні межі роботи: охоплюють територію Республіки Корея.

Мета роботи — на основі аналізу джерел та наукової літератури розкрити основні напрямки економічного розвитку РК наприкінці 80-х рр. XX - на початку XXI століття, акцентувати увагу на розробці концепту та шляхів його реалізації.

Завдання роботи :

- дослідити історіографію та джерельну базу і етодологічні засади дослідження;
- З’ясувати економічну політику уряду;
- Розкрити чинники швидкого розвитку промисловості та сільського господарства;
- з’ясувати роль торгівлі, банківської та фінансової систем;

- висвітлити причини та суть валютно-фінансової кризи 1997-1998рр. її наслідки та заходи уряду для її подолання;
- Визначити значення промисловості у її розвитку;
- розкрити основні тенденції економічного розвитку на сучасному етапі.

В основі **методологічних засад**, з'ясованих мною при дослідженні даної теми, лежать принципи об'єктивності, історизму та системності. Це дозволило уникнути упереджених та заідеологізованих підходів, які панували в минулому. Сповідуючи принцип світоглядної толерантності, намагалася подати різні думки і конкретні пояснення, щодо стрімкого економічного розвитку країни. Використала також порівняльно-історичний метод, структурно-системний метод, метод аналізу і синтезу, проблемно-хронологічний метод, синхронний метод, метод історичної періодизації, історико-типологічний метод, метод контент-аналізу, метод івент-аналізу.

Практичне значення роботи полягає у можливості її використання для підготовки до семінарських та практичних занять, а також при проведенні уроків з історії у старшій школі. Матеріали дипломної будуть корисними при написанні рефератів та курсових робіт з новітньої історії країн Азії та Африки.

Апробація результатів дослідження. Зміст роботи обговорювався на засіданнях кафедри. Стаття на тему «Економічний розвиток Республіки Кореї на початку XXI століття» була заслухана на конференції і підготовлена до друку.

Структура дипломної роботи. Вона складається зі вступу, 4 розділів, 12 підрозділів, висновків, списку використаних джерел та літератури.

ВИСНОВКИ

На рубежі ХХ-ХХІ століть роль і місце РК у світовому економічному просторі починають змінюватися на її користь. Це пов'язано з тим, що країна виходить на більш високий рівень соціально-економічного розвитку, що дозволяє їй претендувати на більш значуще місце в ряді промислово розвинених країн світу. Оцінюючи в цілому майже півстолітній період становлення і розвитку південнокорейської економічної моделі, сьогодні можна констатувати, що її життєвий ресурс, хоча не вичерпаний повністю, потребує суттєвого підживлення та кардинального оновлення. До цього висновку можна прийти, послідовно розглянувши південнокорейську модель в двох аспектах: в динаміці і в статичності. Аналіз динамічної моделі розвитку Республіки Корея показав, що рух південнокорейського суспільства вперед представляє собою складний процес, в якому знайшли відображення різні за характером і хронологічній протяжності явища.

Дослідивши історіографію та джерельну базу, можна зробити висновок, що при всій різноманітності оцінок визначився вектор позитивного сприйняття південнокорейської історії. Спроби об'єктивного аналізу у російській історіографії започаткували, в основному, молоді вчені, вільні від штампів марксистської методології. Але як би не оцінювали шлях до модернізації країни його прихильники і критики, одного факту не може заперечувати ніхто - саме цей шлях започаткував економічний ріст сучасної Кореї, надав їй той імпульс і динамізм, які і до сьогодні багато в чому визначають її вигляд та історичні перспективи.

Проаналізувавши розвиток промисловості та сільського господарства я дійшла висновку, що прискорена індустріалізація, покладена в основу загальноекономічного підйому країни, з одного боку, характеризувалася своєю внутрішньою історією розвитку і розгорталася за класичною схемою від трудомісткого до капіталомісткого, а потім до наукомістких виробництв. З іншого боку, вона проводилася в тісному зв'язку з перетворенням ідей концепції експортної орієнтації. Аналіз функціонування південнокорейської моделі у 80-ті рр. ХХ ст - початку ХХІ ст. в розрізі позитивного і негативного (в основі головного критерію -

глобальні інтереси всього людства) дає відповідь на питання, чому «сеульське диво» відбулося. Дослідження південнокорейського досвіду по градаціях загального та особливого дозволяє підійти до вирішення такої проблеми, як і чому саме в Республіці Корея склалися сприятливі умови для економічного прориву. Розгляд південнокорейського експерименту по лінії його внеску у світову економічну теорію і практику дозволяє розробити рекомендації для інших менш розвинених країн і представити перспективи його можливих модифікацій, а також подальшої долі.

Відроджуючи давні традиції предків, вони прагнули здійснити духовну революцію, сприяти духовному зростанню кожного корейця. Творячи високоорганізоване, масове індустріальне суспільство, уряд прагнув усунути побічні ефекти дегуманізації суспільства і створити цивілізацію, в якій на першому місці буде стояти не матеріальне, а духовне, в якій головне місце буде займати людина. Що яскраво прослідковується в «русі за нову общину», який став школою конструктивної політичної демократії, бо заохочував людей до ведення конструктивного діалогу, а не до участі в політичних чварах з питань, в яких прості люди нічого не розуміють.

З'ясувавши стан фінансової та банківської систем Кореї необхідно виділити цілий ряд особливостей: загальну нерозвиненість фінансової системи, а в інституціональному плані - її особливий акцент на банківський сектор. Були практично відсутні такі елементи забезпечення стійкості фінансової системи як національне страхування депозитів, централізоване виділення "проблемних" фінансових установ і нагляд за ними і т.п. Порівняно невелику роль відігравали так звані стійкі консервативні інвестори (національні), передусім недержавні пенсійні фонди і страхові компанії.

Період фінансово-економічної кризи азійського сектору, ознаменував для РК епоху кардинальної перебудови її економічної моделі. Витоки цього важкого економічного і соціального лиха носили багатоплановий характер, але в першу чергу обумовлені були недосконалістю функціонування світовоїринкової економіки, хоча одні вчені-східнознавці вважають, що вона була спровокована

більшою мірою внутрішніми факторами, а інші дослідники виходять з того, що основну роль в його виникненні зіграли закулісні маневри міжнародного спекулятивного капіталу. Тим не менш країні у порівняно короткі терміни вдалося впоратися з депресивними тенденціями в розвитку і успішно «загасити» найбільш проблемні «вогнища» фінансово - економічної кризи, використовуючи всі методи переходу на неоліберальну модель глобального розвитку при досить потужній підтримці міжнародних фінансових організацій. Біографи Кім Де Чжуна іноді порівнюють його рішучу диригентську роль в роки азійської кризи з місією Ф. Рузвельта в США на початку 30-х рр. XX століття. Мова, звичайно, йде про різні масштаби, але реальні підстави для подібного зіставлення є. Зберігаючи в руках держави ключові важелі регулювання економікою, адміністрація Кім Де Чжуна в той же самий час здійснила максимальну розчистку для дії ринкових законів і різкого підвищення активності середнього та дрібного капіталу. У цьому плані Південна Корея продемонструвала досвід економічної і соціальної модернізації та реструктуризації, що має неоціненне міжнародне значення.

У Республіці Кореї проявляється значна частина всіх тих ознак, які приписуються глобалізації. На це працюють фактори, які відображають єдність південнокорейської економіки зі світовою. У зазначеному сенсі глобалізація економічної діяльності проявляється в РК за наступними напрямками: міжнародна торгівля (товарами, послугами, технологіями, об'єктами інтелектуальної власності); міжнародний рух факторів виробництва (капіталу у вигляді прямих іноземних інвестицій, робочої сили); міжнародні фінансові операції (кредити, основні цінні папери, похідні фінансові інструменти, валютні операції), розвиток сільського господарства. У той же час сучасний світ розвивається таким чином, що на нього все більший вплив (в питомому відношенні) починають надавати категорії країн, що знаходяться зовсім не в першому ешелоні міжнародної влади. Жорсткі реалії, з якими у новому столітті стикається Південна Корея змушують її шукати своє «природне» місце в сучасній глобальній економіці. Пройшовши через нескінченні випробування, подолавши величезні труднощі, корейський народ відкрив двері, через які він зможе увійти в нове, прекрасне майбутнє, створене завдяки реалізації

невичерпного потенціалу нації.

Усунувши архаїчні елементи древніх традицій, корейці, чи не дивом, зуміли провести модернізацію суспільства. Вони, беручись за вирішення проблем, що виникали в результаті модернізації суспільства, відкрили нову епоху своєї історії - епоху відродження нації. Корейський народ крок за кроком відроджував давні традиції гармонії і творчості, що йшли з глибини тисячоліть, відроджував свою національну самосвідомість. Ці традиції потрібні були не для того, щоб впиватися колишньою славою, вони □ джерело мудрості, які необхідні для будівництва майбутнього. Корейці прагнули не просто відродити свою національну самобутність, але й створити унікальний корейський духовний світ, збагатити світову культуру. Намагаючись з'єднати цінності західної цивілізації з духовними цінностями Сходу, вони прагнули до створення нового національного характеру.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Ан Тхзгвон. Реформи правительства Ким Ен Сама [Електронний ресурс] / Тхзгвон Ан // Труды ученых и руководителей КНДРС. - Режим доступа: <http://makkawity.livejournal.com/1731968.html>. - Назва з екрану
2. Вавилов А.П. Новые контуры глобальной финансовой системы [Електронний ресурс] / А.П. Вавилов // Независимая газета. - 1998 , № 11. - Режим доступа: <http://www.dishop.ru/boffer/hd3863.htm>. - Назва з екрану
3. Вместе как один. Документы саммита между Югом и Севером Кореи — новая страница в истории корейского народа [Електронний ресурс]. — Сеул: Министерство РК по делам объединения, 2000 . - 53 с. - Режим доступа: <http://www.dissecat.com/content/istoriografiy-koreiskogo-voprosa-1945-2010-gg.-> Назва з екрану
4. Вступительная речь Посла на брифинге, посвященном ситуации на Корейском полуострове (18 декабря 2008 года) [Електронний ресурс] . - Режим доступа: http://www.infokorea.ru/economic_cooperation/text7.php. - Назва з екрану
5. Изучение Кореи на западе: от первого лица: сборник интервью и эссе./ Под. ред. Т.М. Симбирцевой - М. : изд. РГГУ, 2011. - 167с.
6. Ким Дз Чжун. Новое начало [Електронний ресурс] / Пер. с англ. Под общ. ред. В.И. Гудименко, Е.П. Бажаиова, Н.Е. Бажановой. — М. : 1998. — 240 с. (на рус. яз.).- Режим доступа: <http://www.any-book.ru/book/show/id/1661061>. - Назва з екрану
7. Ким Дз Чжун. Южная Корея: драми и надежды демократии [Електронний ресурс] I Пер. с кор. / Ред. Е. Бажанов, В. Ли. — М. : Республика, 1991. — 320 с. (на рус. яз.).- Режим доступа: <http://www.biblus.ru/Default.aspx?book=7b2o497b6>. - Назва з екрану
8. Колесниченко Т. Чудо на реке Хан / Т. Колесниченко // Правда. — 1991. — 10 апр. — С. 5

9. Корея на рубеже веков. Сб. ст. М. ИВ РАН, 2002. - 400 с.
10. Конституция Республики Корея [Электронный ресурс] . - Режим доступа: <http://worldconstitutions.ru/archives/35>. - Назва з екрану
11. Ланьков Андрей. «Все устроить из ничего»: Корейское зкономическое чудо 1961-1985 гг. [Электронный ресурс] / Андрей Ланьков // Сеульский вестник. — 2003 . — № 57—58.
12. Ланьков Андрей. Корея: будни и праздники. [Электронный ресурс] / Андрей Ланьков // Сеульский вестник. -2002. — Режим доступа:<http://lankov.oriental.ru /d13.shtml>. - Назва з екрану
13. Ли Мен Бак. Чудес не бывает [Электронный ресурс] / Бак Ли Мен— Сеул: Издательство Ewhan, 2009.—312 с- Режим доступа:<http://marsexxx.com/lit/li-meh-bak-chudes-ne-byvaet.htm>. - Назва з екрану
14. Материалы научно-практической, конференции «Россия и Корея в меняющемся мире», 3 сентября 1997 г., Москва. [Электронный ресурс] . - Режим доступа: <http: /world.lib.ru/k/kimoi/a9811 .shtml>. - Назва з екрану
15. Меморандум о сотрудничестве в области сельского хозяйства подписан в Казани между аграрными министерствами Российской Федерации и Республикой Корея [Электронный ресурс].-Режим доступа: <http://www.mcx.ru/news/news/show/5520.78.htm>. - Назва з екрану
16. Польовий Ренат. Все почалася з військового перевороту / Ренат Польовий // Незборима Нація. - 2003. - №2.- С. 7-8
17. Президент РК Ким Дз Чжун дал зксклюзивное интервью газете «Жзньминь жибао» [Электронный ресурс] .- Режим доступа: <http://asiatimes.narod.ru/story2002/0099/06.htm>. - Назва з екрану
18. Пуговиця Микола. «Фінансова криза дала Південній Корейі поштовх для нового економічного стрибка» інтерв'ю посла Республіки Корея в Україні Кім Ін-Цжуна [Электронный ресурс] / Микола Пуговиця // Урядовий курер. - 2011. - Режим доступа: <http://www.ukurier.gov.ua>. - Назва з екрану

19. Синтх Р. Финансовый кризис в Юго-Восточной Азии / Р. Синтх // Национальная экономическая газета. - 1998. - № 17. — С. 8-10

20. Современное состояние и перспективы развития торгово-экономического сотрудничества России с Южной Кореей Корейский полуостров в эпоху тихоокеанского региона в 21-ом веке [Электронный ресурс] // Материалы междунар. симпозиума — М., 1995. (на рус. и кор. яз.). - Режим доступа: <http://nov.docdat.com/docs/index-14230.html>. - Назва з екрану

Монографії та статті

21. Абдурасулова Д. Промышленная политика Южной Кореи / Д. Абдурасулова // Экономист. - 2009. - №1. - С.57-65
22. Абдурасулова Дж. Республика Корея: промышленная политика в условиях глобализации / Д. Абдурасулова // Мировая экономика и международные отношения. - 2009. - № 5. - С. 100-107
23. Абишева М.А. Основные меры ведущих государств мира по преодолению последствий мирового финансового кризиса / М.А. Абишева, А. Ж. Рахимжанова // Информационно-аналитический журнал «Analytic». - 2009.- №1,- С.23
24. Аносова Л.А. Южная Корея в преддверии экономических реформ / Л.А. Аносова // Проблемы Дальнего Востока. - 1993. - №6. - С.71-81
25. Аносова Л.А. Южная Корея: взгляд из России / Л.А. Аносова, Г.С. Матвеева. - М. : Наука, 1994. - 253 с.
26. Андреев А. Реалии и мифы "экономического чуда" / А. Андреев, И Гладков // Азия и Африка сегодня . - 1998. - №8. - С.32 - 38
27. Андрианов В.Д. НИС Азии: приоритет наукоемкой продукции / В. Д. Андрианов // Проблемы Дальнего Востока. - 1990. - №5. - С. 25-34
28. Андрианов В. Роль государства в формировании рыночной модели динамичной экономики в Южной Корее / В. Андрианов // экономист. - 1994. -

№8.-С. 90-96

29. Андрианов В. Д. Южная Корея: как государство богатеет / В.Д. Андрианов // Азия и Африка сегодня. - 1995. - №6. - С. 27-33
30. Андрианов Владимир. Финансово-экономический кризис в Республике Корея и мери правительства по его преодолению / Владимир Андрианов // Проблемы Дальнего Востока - 2006. - №4. - С.2-23
31. Ванин Ю. К 275- летию Российской Академии наук. Российское корееведение в прошлом и настоящем / Ю. Ванин // Проблемы Дальнего Востока. - 1999.- №3.- С.10-19
32. Васильев Л. История Востока: В 2Т. Т2: учеб. по спец. «История» / Л. Васильев. - М. : Высшая школа, 1998. - 495с.
Воронцов А. В. Южная Корея: [политико-экономический очерк] /А.В.Воронцов // Агитатор. - 1988. -№13 . - С.51-52
33. Воронцов А. В. Россия и Корея (1945-1992) / А. В. Воронцов. - М.: Международнш центр корееведения МГУ, 1993. - 136 с.
34. Воронцов А.В. Россия и Корейский полуостров в системе международных отношений на Дальнем Востоке в 90-х годах. Поиск сбалансированного курса / А. В. Воронцов // Проблемы Дальнего Востока. — 1997. - №3. - С.62-71
35. Воронцов А. «Дракон» готовится к прыжку» / А. Воронцов // Азия и Африка сегодня. - 2003. - № 6. - С.50
36. Внешнеэкономический фактор в развитии Республики Корея(1950- 2011): монография / отв. редактор И.А. Коргун - СПб. : Издательский дом СПбГУ, 2011.- 244с
37. Всемирная история / АН СССР Ин-т всеобщей истории. Ин-т истории СССР. Ин-т славяноведения и балканистики / под. ред. Тиквинского С.А.-М. : Мисль, 1983.-718с.
38. Гладков И. С. Сеул в фокусе экономической жизни страны / И.С. Гладков // Азия и Африка сегодня. - 1999. - №10. - С.26-28.

39. Гладков И. С. Уроки экономического кризиса / И.С. Гладков, А. Митрофанова, В. Тетекин // Азия и Африка сегодня. - 2000. - №5. - С.20-25
40. Гладков И.С. Зарубежный опыт кризисного управления (на примере Республики Корея) / И.С. Гладков // Государственное управление Электронный вестник. - 2003.-№1(23 сентября). - С.1-9
41. Гладков И.С. Опыт антикризисного управления в республике Корея / И.С. Гладков // Менеджмент в России и за рубежом. - 2006. - №5. - С.14-17
42. Гумилевский А. Экономика Южной Кореи: опыт структурной перестройки / А. Гумилевский, В. Максимов // Мировая экономика и международные отношения. - 1997. - №6 - С.11-13
43. Деньги. Кредит. Банки, учебное пособие / под. ред. Ю.М. Склярской. - М: Финансы и статистика, 2011. - 352 с.
44. Дак Ву Нам. Опыт экономического развития республики Корея в условиях рыночной системы / Нам Дак Ву // Международная экономика и Международные отношения. - 1991. - №4. - С.123- 131
45. Змельянов А. Индустриализация развивающихся стран в интерьере мирохозяйственных связей и Россия / А. Змельянов // Международная экономика и Международные отношения. - 1999. - №1. - С. 12-24
46. Ермолаева Екатерина Михайловна. Формирование и развитие идеологии периода авторитарных режимов в Южной Корее: автореф. на соиск. учен. степ, д-ра истор. наук / Ермолаева, Екатерина Михайловна. - Владивосток., 2010. - 217с.
47. Ефимов М. В лабиринтах тайного сговора и коррупции: [политические нравы в Южной Корее] / М. Ефимов // Азия и Африка сегодня. - 1978.-№4.-С.21-22
48. Жуков С.В. Роль государства в сотворении «южнокорейского чуда» / С.В. Жуков // Российский экономический журнал. - 1993. - №5. - С. 98-104.
49. История Кореи (новое прочтение) / под. ред. А.В. Торкунова - М.: Московский гос. институт международных отношений, 2003. - 430с.

50. История Кореи (с древнейших времен до наших дней) / под. ред. В.Д. Тихомиров. - М. : Наука, 1974. - 480с.
51. Казаневич И.С. Современная Корея: Справочное издание / И.С. Казаневич, С.А. Мхитарян. и др. - М. : Наука, 1971. - 417с.
52. Кони́на Н. Реструктурирование деятельности финансово- промышленн ых групп Южной Кореи в условиях кризиса / Н. Кони́на // Проблемні теорії і практики управління. - 1999. - №3. - С.31-37
53. Корея на рубеже веков / под. ред. Ю. В. Ванин. - М.: Институт востоковедения РАН, 2002. - 400с.
54. Курбанов С.О. История Кореи: с древности до начала XXI в. / С.О. Курбанов. - Спб. : изд-во С-П университета, 2009. - 680с.
55. Ким Чхоль Сик. Межкорейские отношения: взгляд из Пхеньяна / Сик Ким Чхоль // Проблемы Дальнего Востока. -1990. - №3. - С. 14-15.
56. Корнійчук О. П. Тенденції системної кризи: порівняльний аналіз економік і фондових ринків Південної Кореї та України / О. П. Корнійчук // Механізм регулювання економіки. - 2006. - №4. - С. 162- 169
57. Ким Ен Нам. Взгляд из Пхеньяна. Перемены в АТР и проблема воссоединения Кореи / Нам Ким Ен // Международная жизнь. - 1989. - №12. - С. 147-151
58. Ким Сан Вон . Банковская система Южной Кореи: состояние и тенденции развития (справка) / Вон Ким Сан // Деньги и кредит. - 1996. - №12. -С.21-23
59. Костюнина Г.Н. Социальная политика в области труда (опыт республики Корея) / Г.Н. Костюнина // Труд за рубежом. -2000. -№4. -С.23- 38.
60. Ли Ги Бзк. История Кореи новая трактовка / Бзк Ли Ги. - М. : ООО ТИД «Русское слово», 2000. - 466 с.
61. Ломакин В.К. Мировая экономика / В.К. Ломакин. - М. : изд. «Юнити-Дана», 2007. - 545с.
62. Лукин А. Россия и две Кореи - проблемы и перспективы/ А. Лукин // МЭиМО. -

2002. - №6. - С.64-70.
63. Мазуров В.М. От авторитаризма к демократии: (Практика Юж. Кореи и Филиппин) / В.М. Мазуров. - М. изд.«Восточная литература» РАН, 1996. - 199 с.
64. Маигов С. Роль государства в формировании инвестиционного климата в республике Корея / Маигов С. // Международная экономика и Международные отношения. - 2000. - №6. - С. 11-15.
65. Маринов В. Южная Корея в поисках неокolonизма / В. Маринов // Международная жизнь. - 1978. - №6. - С.78-84
66. Марцинкевич В. Мировая экономика в XX веке: потрясающие достижения и серьезные проблемы / В. Марцинкевич // Международная экономика и Международные отношения. - 2005. - №1. - С.3-15.
67. Михеев В. Глобализация и корейская проблема / В. Михеев // Проблемы Дальнего Востока . - 2004. - №2. - С.23-30
68. Московина Л.А. Деятельность кредитно-банковских институтов Южной Кореи / Л.А. Московина // Деньги и кредит. - 1996. - №6. - С.8-11
69. Нестеренко А.М. Южная Корея: кризис, преодоление (заметки некорееведа) / А.М. Нестеренко // Проблемы Дальнего Востока. -1999. -№4. - С.64-73
70. Новейшая история стран и Азии и Африки: XX век: учеб. для студ. высш. учеб. заведений: В 3ч. / Под. ред. А.М. Родригеса. - М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. - 4.2: 1945-2000. - 320с.
71. Ю.И. Южная Корея - с опозданием? / Ю.И. Огнев // Международная жизнь. - 1989. - №4. - С.100-104
72. Пак Б.Д. Россия и Корея / Б.Д. Пак. - М: Институт востоковедения РАН, 2004. - 520с.
73. Пак М.Н. История и историография Кореи. Избранные труды / М.Н. Пак, Р.Ш. Джарнлгасинова. - М.: Издательская фирма «Восточная литература» РАН, 2003. -912 с.

74. Прозоровский А.С. Политический лидер и модернизация на Востоке. Опыт Индонезии и Южной Кореи во второй половине XX века / А.С. Прозоровский. - М: ИМЗМОРАН, 2009. - 132с.
75. Развитие интеграционных процессов в АТР: роль и приоритеты Южной Кореи // МЗиМО. - 2002. - №6. -С.55-63
76. Развитие корейской экономики: уроки переходного периода. Учебное пособие / Ред. Н.В.Кузнецова, И.А. Толстокулаков. Владивосток: ДВГУ, 2001. —308 с.
77. Республика Корея: опыт модернизации. (Сб. статей МЦК МГУ - ИВ РАН) / отв. ред. В.М. Мазуров. - М. : изд. «Восточная литература» РАН, 1996.-212 с.
78. Романов И.А. Стратегические приоритеты азиатско-тихоокеанской политики РФ / И.А. Романов // Вестник Московского университета. - 2002. - №2.-С. 36.
79. Россия и Корея: Модернизация, реформы и международные отношения. (Материалы международных конференций 1993, 1994 гг.) / Отв. редактор С.В. Волков. - М.: изд. «Восточная литература» РАН, 1997. - 255 с.
80. Сергеев П. О «бедном» чеболе замолвите слово или трудная жизнь южнокорейских олигархов / П. Сергеев // Азия и Африка сегодня. - 2001. - №2. - С.27-32
81. Соколова М. Государственная политика финансовой стабилизации Южной Кореи / М. Соколова // Финансовый бизнес. - 1999. - №5. - С.42-45
82. Суслина Светлана Серафимовна. Трансформация экономической модели Республики Корея в условиях глобализации и регионализации мирового рынка: автореф. на соиск. учен. степ, д-ра экон. наук / Суслина Светлана Серафимовна. - М., 2002. - 444с.
83. Суслина С.С. Республика Корея на постиндустриальной стадии развития / С.С. Суслина. - М. : Восточная литература, 1997. - 224 с.
84. Тихомиров В.Д. Корейская проблема и международные факторы (1945 - начало 80-х годов) / В.Д. Тихомиров, А.В. Воронцов. - М.: изд. «Восточная литература» РАН, 1998. - 280 с.

85. Толорая Г.Д. Очерки экономики Республики Корея / Г.Д. Толорая, И.Г.Большов. - М. : Наука, 1993. - 152с.
86. Толорая Г. "Как развязать корейский узел?" / Г. Толорая, П. Яковлев // Международная жизнь. - 1999. - №3. - С.22-26.
87. Толстокулаков И.А. Политическая модернизация в Республике Корея(1945-1987гг.) / И.А. Толстокулаков // Вестник ДВОРАН. - 2005. - №2. - С.49-64
88. Толстокулаков Игорь Анатольевич. Политическая модернизация в посттрадиционном обществе (на примере Южной Кореи): автореф. на соиск. учен. степ, д-ра истор. наук / Толстокулаков Игорь Анатольевич. - Владивосток., 2009. - 209с.
89. Торкунов А.В. Корейский вопрос / А.В. Торкунов // Международная жизнь. - 2003. - №5. - С.61-74;
90. Торкунов А.В., Корейский полуостров: метаморфозы послевоенной истории / А.В. Торкунов, В.М. Денисов, Владимир Ли. - М.: ОЛМА Медиа групп, 2008. - 266с.
91. Тригубенко М.Е. Очерки экономики Республики Корея / М.Е. Тригубенко М., Г.Д. Толорая. - М. : Наука, 1993. - 153 с.
92. Федоров В.А. Эволюция авторитарных режимов на Востоке / В.А. Федоров. - М. : Наука, 1992. -199 с.
93. Федоровский А. Экономика Южной Кореи: трудное время реформ / А. Федоровский // Мировая экономика и международные отношения. -1997. - №7.-С.8-11
94. Федоровский А. Реформы продолжаются / Федоровский А. // Азия и Африка сегодня. - 2002. - №11. - С.24-26
95. Федоровский А. Главный структурно-финансовый кризис в Республике Корея / А. Федоровский // Мировая экономика и международные отношения. - 1998. - №8. - С.132 -136.
96. Федоровский А. Южнокорейский опыт внешне ориентированного развития:

- уроки для России / А. Федоровский // *Мировая экономика и международные отношения*. - 1999. - №7. - С.47-51.
97. Федоровский А. Республика Корея / А. Федоровский // *Мировая экономика и международные отношения*. - 2002.- №8. - С.95-104.
98. Федоровский Александр Николаевич. Эволюция отношений государства и крупного бизнеса в Республике Корея: дис. на соиск. учен. степ, д-ра эконом. наук / Федоровский Александр Николаевич. - М., 2008. - 416с.
99. Федоровский А. Финансово-экономический кризис и меры правительства Южной Кореи по его преодолению / А. Федоровский // *Проблемы Дальнего Востока*. - 1999. - № 5. - С. 8-30.
100. Хамутаева С.В. «Корейский вопрос» в советской историографии / С.В. Хамутаева // *Вестник Челябинского государственного университета*. - 2010. - №30. - С.143-146
101. Харисон Л. Кто процветает? Как культурные ценности способствуют успеху в экономике и политике / Л. Харисон. М: Новое издательство, 2008. - 282с.
102. Ходов Л.Г. Государственное регулирование импорта в Республике Корея / Л.Г. Ходов // *Внешняя торговля*. - 2001. - №5-6. -С.35-37.
103. Хруцкий В.Е. Южнокорейский парадокс / В.Е.Хруцкий. - М., “Финансы и статистика”, 1993. -234с.
104. Цой Хе Юль. Торгово-экономическое сотрудничество России и республики Корея / Юль Цой Хе // *Мировая экономика и международные отношения*. - 2001. - №11. - С.52-55
105. Цыганов Ю. Республика Корея и Китай в интеграционных процессах мировой экономики / Ю. Цыганов // *Мировая экономика и международные отношения*. - 1995. - №5. - С. 112-121.
106. Чарльз Ф. Сравнительный анализ политических систем. эффективность осуществления политического курса и социальные

преобразования / Ф. Чарльз Н. Эндрей. - М.: Изд. дом. « Инфра», 2000. - 320с.

107. Чужиков В. И. Економіка зарубіжних країн: Навч. посіб. / В. И. Чужиков - К.: КНЕУ, 2005. - 308 с.
108. Шин А. Роль государства во Бремена перемен / А. Шин // Азия и Африка сегодня. - 2000. - №5. - С.6-10
109. Шипаев В.И. Республика Корея: опыт модернизации / В.И. Шипаев. - М.: Издательская фирма «Восточная литература» РАН, 1996. - С. 48-73.
110. Юн Дз Кю. «Солнечная политика»: итоги и перспективні / Кю Юн Дз // Азия и Африка сегодня. - 2000. - №4. - С.44-50

Електронні інтернет-ресурси

111. Бульичев Г.Б. В чем суть выбора в Корейском вопросе? Пути преодоления кризиса на корейском полуострове [Электронный ресурс]] / Г.Б. Бульичев, А.В. Воронцов, В.Е. Новиков- Режим доступа: <http://www.carnegie.ru/ru/print/69128-print.htm>, - Назва з екрану
112. Дейниченко Петр. XXI век: история не кончается. Часть третья. Сколько полюсов у мира? [Электронный ресурс] / Дейниченко Петр - Режим доступа: http://ss.xsp.ru/st/016/index_29.php. - Назва з екрану
113. Ким Г.Н. Республика Корея [Электронный ресурс] / Г.Н. Ким .- Режим доступа: <http://gendox.ru/v24112/?cc=17>, - Назва з екрану
114. Кондратьев Юрий. Корея. Какой я ее вижу[Электронный ресурс] / Юрий Кондратьев - Режим доступа: http://lib-rar.com/lib_boks_10094.html.- Назва з екрану
116. Новая модель взаимодействия [Электронный ресурс] Режим доступа: <http://www.api.uz/ru/news/info/international/2666/> Назва з екрану
117. Республика Корея [Электронный ресурс].- Режим доступа: Studmed.ru_kim_gn_respublika_koreya_ad518c9f419.- Назва з екрану
118. Республика Корея [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://works.tarefer.ru/17/100432/index.html>. - Назва з екрану

119. Рубцов Б. Б. Фондовый рынок РК [Электронный ресурс] / Б.Б.Рубцов, - Режим доступа: www.mirkin.ru. - Назва з екрану
120. Семенов Вадим. Опыт Южной Кореи: влияние конфликта и порядка на реформы [Электронный ресурс] / Семенов Вадим - Режим доступа: http://vasilievaa.narod.ru/ptpu/5_6_97.htm. - Назва з екрану
121. Тивончук О.І. Финансові кризи: аналіз причин та механізмів їх прояву [Електронний ресурс] / О.І.Тивончук, П. І. Стецюк- Режим доступа: www.nbu.gov.ua. - Назва з екрану
122. Чинилов С. Республика Корея: зкономико-географический очерк [Электронный ресурс] / С.Чинилов. - Режим доступа: <http://works.tarefer.ru/17/100432/index.html>. - Назва з екрану
123. Штефан Евгений. Объем иностранных инвестиций резко сократился [Электронный ресурс] / Евгений Штефан .- Режим доступа: <http://vestnik.kr/econo/1881.}html>. - Назва з екрану
124. Южная Корея приостановит импорт иранской нефти [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://news.online.ua/499982/yuzhnaya-koreya-priostonovit-import-iranskoj-nefti/>. - Назва з екрану
125. Южная Корея прошлая худшую стадию финансового кризиса [Электронный ресурс]. - Режим доступа: http://news.Xinhuanet.com/english/2010-01/07/content_12770628.htm. - Назва з екрану